

PUUR RUCPHEN²⁰³⁰

Toekomstvisie gemeente Rucphen

Vastgesteld 23 september 2015

O

Puur Rucphen, maar dan anders!

Puur Rucphen – met een groen blaadje tussen de vingers – is anno 2015 ons logo. Het staat voor het authentieke Brabantse leven in rust en ruimte. De Rucphense Bossen, De Heemtuin, de heide en de talloze fiets- en wandelpaden. De gemeente Rucphen bestaat uit leefbare dorpen in een aantrekkelijk gebied. Er zijn sterke sociale verbanden, een gevoel van geborgenheid en saamhorigheid. In de dorpen is het goed wonen en vertoeven. En dat is de verdienste van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeente.

De praktische mentaliteit en een gezonde dosis eigenwijsheid, misschien wel kenmerkend voor grensbewoners, zorgt ervoor dat wij anno 2015 toegerust zijn op de voorliggende maatschappelijke opgaven. Toch is het niet vanzelfsprekend dat het over 20 jaar nog steeds zo is. De maatschappelijke en economische omstandigheden zijn blijvend veranderd. De verhouding tussen burgers onderling en tussen burgers en de overheid is – onder andere door individualisering en afnemende collectieve middelen – sterk aan het veranderen. Na de conjuncturele dip zullen de woning-, vastgoed en retailmarkten volgens velen structureel nooit meer zijn als voorheen.

Demografische ontwikkelingen vormen een belangrijke maatschappelijke opgave: het aantal jongeren in onze gemeente neemt af en er komen steeds meer ouderen. En waar we terecht trots zijn op onze mooie woonomgeving, schuilen er achter menig voordeur stevige opgaven rond participatie en gezondheid. Overigens met forse onderlinge verschillen tussen de kernen.

De opgaven van de komende jaren zijn voor ons aanleiding om *Puur Rucphen* anders te gaan laden: naast de kracht van de groene omgeving, gaan we ook de kracht van onze inwoners ermee tot uitdrukking brengen.

Verandering vooral in de manier waarop we werken

Deze toekomstvisie bouwt voort op bestaand beleid. De noodzaak tot een inhoudelijke koerswijziging is tijdens het opstellen van deze visie niet naar voren gekomen. Wel hebben we in de perspectieven op deelterreinen de onderlinge dwarsverbanden verder versterkt zodat onze inzet effectiever zal zijn.

Mede aanleiding voor het opstellen van een toekomstvisie is het traject Veerkrachtig Bestuur Noord-Brabant. Vanuit een analyse van voorliggende maatschappelijke opgaven hebben we gezocht naar een toekomstbestendige invulling van de manier waarop we die opgaven samen met inwoners, maatschappelijke en overheidspartners op kunnen pakken.

Radicaal anders wordt onze rol als overheid en onze invulling van regionale samenwerking: van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie, en van samenwerking *omdat 't moet*, naar samenwerking *omdat 't loont*.

Onze inhoudelijke en bestuurlijke keuzes hebben we uitgewerkt in de volgende perspectieven:

1. Aantrekkelijk wonen
2. Vrijtijdseconomie
3. Zorgzame en zelfredzame gemeenschappen
4. Overheidsparticipatie
5. Regionale samenwerking

De eerste drie perspectieven geven aan wat we willen bereiken: in de gemeente Rucphen is het goed toeven voor inwoners en recreanten (living en leisure). De laatste twee perspectieven geven aan hoe we gaan organiseren dat deze ambitie realiteit wordt. In de eerste drie perspectieven kiezen wij er nadrukkelijk voor om zo veel mogelijk uit te gaan van de kracht van onze inwoners (als burger of als ondernemer) en de eigenheid van de dorpen. Daarbij past een lokale overheid die dichtbij is, ruimte geeft en flexibel kan inspelen op wat nodig is.

Visie op de toekomst samen gemaakt

We hebben deze toekomstvisie opgesteld in intensieve samenspraak met bewoners, ondernemers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties. Wij zijn ervan overtuigd dat we door volop ruimte te geven aan inbreng vanuit de samenleving, hebben gewerkt aan draagvlak en inspiratie en daarmee de eerste stappen hebben gezet richting de uitvoering van deze visie.

De toekomstvisie is opgesteld met inbreng van meer dan 300 betrokkenen:

- ❖ 175 bewoners die deel namen aan een bewonersavond in één van de vijf kernen
- ❖ 30 vertegenwoordigers uit de 30's die deel namen aan twee sessies over maatschappelijke opgaven en ontwikkelingsscenario's
- ❖ 80 inwoners die de online vragenlijst invulden
- ❖ De gemeenteraad, die zich samen met college en projectgroep in drie werkbijeenkomsten over de toekomstige ontwikkeling van de gemeente heeft gebogen

Zoveel betrokkenen, zoveel meningen, maar toch ook een herkenbare rode draad. Deze is verwerkt in de voorliggende toekomstvisie en vormt de basis voor de gezamenlijke uitvoering ervan. Laten we nu doen waar we goed in zijn: de handen uit de mouwen!

1

Aantrekkelijk wonen

Ambitie

In 2030 onderscheiden Rucphen, Schijf, Sprundel, St. Willebrord en Zegge zich regionaal in woonaantrekkelijkheid

De kwaliteiten van Rucphen als woongemeente zijn het dorpse gemeenschapsgevoel, het kleinschalige groene karakter, de nabijheid van de bossen en het goede aanbod aan voorzieningen. Wij zijn de tuin voor onze eigen inwoners en de steden in de omgeving. Wij zijn tegelijk de groene long tussen het stedelijk gebied van Etten-Leur en Roosendaal. Ons landschap is aantrekkelijk door de gevarieerdheid en de contrasten. Wij zijn daardoor aantrekkelijk voor wonen en vrijetijdsbesteding (Living en Leisure).

Wij willen onze aantrekkingskracht versterken voor mensen die graag rustig landelijk willen wonen, maar wel dichtbij (groot)stedelijke voorzieningen en werk. Onze dorpen hebben allemaal een eigen karakter en het is er goed leven. De samenstelling van de bevolking is daarbij belangrijker dan aantallen. In 2030 willen we qua woonaantrekkelijkheid bovengemiddeld scoren in de regio.

Onze inzet

Wij handelen vanuit de overtuiging dat de meeste inwoners goed in staat zijn om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun huidige en toekomstige woon- en leefsituatie. We zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van particulier en privaat initiatief, brengen partijen bij elkaar, maken zo nodig prestatieafspraken en stemmen af met buurgemeenten en de provincie Noord-Brabant. Gericht stimuleren en faciliteren wij ontwikkelingen, zonder verantwoordelijkheden over te nemen.

Meegroeien met de samenleving is het uitgangspunt, evenals het inspelen op behoeften van de doelgroepen. Dit betekent een verschuiving in voorzieningen, bijvoorbeeld doordat de toenemende vergrijzing de vraag naar voorzieningen voor ouderen doet toenemen. Het leidt ook tot het samengaan of verdwijnen van verenigingen en het ontstaan van nieuwe. Dit is een continue beweging en laat zich moeilijk regisseren. Extra aandacht gaat uit naar de jongeren en ouderen, zowel qua voorzieningen- als woningaanbod. Het tegemoetkomen aan de behoeften van deze doelgroepen is van belang voor een evenwichtige bevolkingssamenstelling en vitale gemeenschappen.

Wat betekent dit concreet de komende jaren ?

- ❖ Onze belangrijkste opgave is het verbeteren van de uitstraling van onze kernen. We laten deze weer meer onderdeel uitmaken van de landelijke omgeving door de relatie met het buitengebied te herstellen. We trekken het landschap en de natuur de kernen in zodat dit weer onderdeel uitmaakt van de dagelijkse woonomgeving. We doen dit door het terugbrengen van het groen: groene dooradering, een groen hart en groene randen.
- ❖ St. Willebrord, Sprundel en Rucphen hebben een goed voorzieningenniveau en dit willen we graag zo houden. Wij gaan de centra aantrekkelijker maken door uitvoering van de centrumplannen met ruimte voor voorzieningen en wonen, bundeling van voorzieningen en nieuwe horeca en terrassen. Wij streven naar meer levendigheid in de kernen. Hiermee worden de kernen interessanter voor onze toekomst, namelijk onze jongeren en onze gasten.
- ❖ Schijf en Zegge zijn aantrekkelijke kleine woonkernen, mede doordat deze hun relatie met het buitengebied nog hebben. Voor de meeste voorzieningen zijn de inwoners aangewezen op de grotere kernen en buurgemeenten. Onze inzet is om in samenspraak met de bewoners in elk geval een ontmoetingsplaats te behouden.
- ❖ We geven ontmoetingsplekken zoveel mogelijk in handen van onze inwoners. Belangrijk is dat zulke initiatieven een serieuze kans krijgen. Wij kunnen dit faciliteren door bij overdracht van gemeenschapshuizen of sportaccommodaties deze in goede staat over te dragen.
- ❖ In ons woonbeleid ligt het accent op sociale huurwoningen voor de primaire doelgroep en dure huur- en goedkope koopwoningen voor starters en middeninkomens. Daarnaast moet (de diversiteit van) het aanbod voor senioren geschikte woningen worden vergroot. Plannen die bijdragen aan de vitaliteit van de kernen krijgen prioriteit in het woningbouwprogramma. Gezien de demografische ontwikkeling van de gemeente anticiperen we op langere termijn op het voorkomen van leegstand van woningen.
- ❖ Zelf bouwen zit in onze genen; we stimuleren (collectief) particulier opdrachtgeverschap. Aandachtspunten bij (zelf)realisatie zijn groene inpassing, duurzaamheid (isolatie/energie) en levensloopbestendigheid.
- ❖ Wij zetten in op kwaliteitsverbetering van woningen en de openbare ruimte. De naoorlogse uitbreidingswijken krijgen hierbij extra aandacht. Daarnaast zijn in iedere kern nog mogelijkheden voor kwalitatieve afronding. Het accent verschuift van nieuwbouw naar het aanpassen van de bestaande woningen om deze toekomstbestendig te maken.
- ❖ Vertrek van jongeren om zich elders te ontwikkelen is een autonome ontwikkeling. We gunnen onze jongeren deze leer- en levenservaring van harte en hopen dat een deel van hen zal terugkeren om zich opnieuw op hun geboortegrond te vestigen. We zetten in op goede koppelingen tussen het middelbaar onderwijs, het bedrijfsleven en de gemeente en op de ontwikkeling van sociale netwerken van oud-inwoners.
- ❖ Het in stand houden van het voorzieningenaanbod vergt creatieve oplossingen, waarbij de hoofdrol niet langer per definitie bij ons ligt.
- ❖ Tot slot is openbaar vervoer een punt van aandacht om onze voorzieningen goed bereikbaar te houden voor iedereen.

2

Vrijetijdseconomie

Ambitie

In 2030 is Rucphen een internationaal vermaarde leisure hotspot met jaarlijks een miljoen bezoekers in de Binnentuin

Rucphen is strategisch gelegen tussen grootstedelijke gebieden – Rotterdam, Antwerpen, Brabantse stedenrij – in de dynamische economische regio West-Brabant. Actieve en innovatieve ondernemers bouwen verder aan bezoekersintensieve attracties in de vrijetijdseconomie, de gemeente biedt ruimte om te ondernemen in de Binnentuin.

In het buitengebied past kleinschalige recreatie met respect voor de groene omgeving. In de kernen stimuleren we de ‘economie van het wonen’ met ontwikkeling van lokaal verzorgende beroepen. Deze werkgelegenheid past in belangrijke mate bij het opleidingsniveau van onze beroepsbevolking en de sectoren waarin onze inwoners actief zijn (handel, bouwnijverheid, vervoer). Het aantrekken van recreanten biedt als voordeel dat het draagvlak onder voorzieningen voor eigen inwoners wordt versterkt, bijvoorbeeld horeca, zwembaden en detailhandel. Zo draagt een sterke vrijetijdseconomie bij aan de leefbaarheid van onze dorpen.

Onze inzet

Rucphen is aantrekkelijk en dat willen wij graag delen met recreanten en toeristen. Het inspelen op de steeds veranderende eisen van de recreant vergt voortdurende aandacht van ondernemers. Wij stimuleren en faciliteren ondernemerschap. Initiatieven beoordelen we op hun maatschappelijke meerwaarde en de bijdrage aan de omgevingskwaliteit. Belemmeringen worden opgeruimd. Waar nodig nemen we zelf het initiatief, zoals in de Binnentuin. Ook hier is samenwerking onontbeerlijk, met het bedrijfsleven, maar ook met onderwijsinstellingen uit de regio waar innovatieve concepten kunnen worden ontwikkeld voor de maatschappelijke opgaven waar we voor staan. Promotie pakken we op in regionaal verband.

Wat betekent dit concreet de komende jaren ?

- ❖ We ontwikkelen samen met ondernemers de Binnentuin tot hotspot voor intensieve recreatie met een actief en sportief karakter, met internationale uitstraling. Skidôme en Wierlerwereld vormen het hart van een groep voorzieningen die elkaar onderling versterken. De ligging, het gebruik en de inpassingen moeten op elkaar worden afgestemd. We borgen met behulp van een modern instrumentarium een passende landschappelijke, groene inpassing en een goede kwaliteit van de openbare ruimte.
- ❖ We ronden de Nijverheid af en bieden bestaande ondernemers ruimte om te werken aan de continuïteit van hun bedrijf. Ondernemers die bijdragen aan de groene inpassing van hun bedrijf kunnen op extra ondersteuning rekenen.
- ❖ We stimuleren kleinschalige lokaal verzorgende werkgelegenheid, gerelateerd aan het wonen en de vrijetijdseconomie. Eventuele belemmeringen in onze ruimtelijke plannen nemen we weg.
- ❖ Gezien de ontwikkelingen in de detailhandel is een structurele opgave voor de komende jaren het vinden van een goede invulling voor leegstaande panden, zowel in particulier als maatschappelijk vastgoed. Versoepeling van regelgeving helpt hierbij, de nieuwe Omgevingswet biedt hiertoe mogelijkheden waarop we actief zullen anticiperen. Het inzetten op transformatiemogelijkheden van de particuliere woningvoorraad, levensloopbestendige woningen en kleinschalige woon-werkcombinaties biedt kansen.
- ❖ Om grip te krijgen op het aanbod en de kansen maken we een quick scan van de aanwezige ruimte (aanbod, leegstand, beschikbare kavels) en worden enkele aansprekende ideeën geëtaleerd ter inspiratie. Daar waar leegstand een probleem dreigt te worden wordt in samenwerking met ondernemers gewerkt aan concrete oplossingen. Wij faciliteren met kennis, acquisitie, (toegang tot) investeerders of eigen budgetten.
- ❖ We stimuleren de markt voor een snelle digitale ontsluiting van het hele grondgebied van de gemeente. Snel internet is geworden tot een basisbehoefte voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Niet alleen uit economisch oogpunt, maar ook vanwege de leefbaarheid. Internet brengt voorzieningen tot aan de deur en vervult ook een steeds belangrijkere sociale functie.

3

Zorgzame en zelfredzame gemeenschappen

Ambitie

In 2025 is de transformatie van het sociaal domein afgerond en liggen de scores van onze kernen op sociaal-maatschappelijke indicatoren boven het landelijk gemiddelde

Wij hebben de ambitie dat alle inwoners op eigen kracht kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat geldt voor alle kernen, al realiseren we ons dat het vertrekpunt per dorp verschillend is. De insteek is hierbij 'van zorgen voor naar zorgen dat'. We hebben de ambitie om het sociaal domein te transformeren. We willen de manier van ondersteunen veranderen. We willen een omslag maken, waarbij we centraal stellen wat onze burgers zelf willen en kunnen. Om samen de beoogde vernieuwing te realiseren gaan we uit van een aantal leidende principes:

- ❖ We gaan uit van de eigen kracht van onze burgers.
- ❖ We werken zoveel mogelijk vanuit de eigen regie van onze burgers.
- ❖ We werken volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur.
- ❖ Wij ontzorgen en laten het normale leven leidend zijn.

Onze inzet

Wij zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, het bieden van zorg aan langdurig zieken of ouderen en het bieden van ondersteuning bij het vinden van werk. Wij spelen in het sociaal domein een actieve rol in het lokale en regionale veld.

Wij zetten met ons beleid voor het sociaal domein in op een toekomstbestendige sociale cohesie zodat burgers zoveel mogelijk in staat zijn zowel voor zichzelf als voor anderen te zorgen. Wij nemen zelf een faciliterende rol in waarmee we burgers ondersteunen, veelal in samenwerking met professionele partners. Deze transformatie van het sociaal domein vraagt eerst en vooral een cultuurverandering bij alle betrokken partijen, burgers, professionals en gemeente.

Onze aanpak kenmerkt zich door nieuwe samenwerkingsverbanden, innovatie en digitalisering en een laagdrempelige en gecoördineerde aanpak dicht bij de burger in wijk en buurt, met blijvende aandacht voor de kwetsbare groepen in onze gemeente. In het samenspel met inwoners en partners bewaken we, als regisseur, de kosten en de kwaliteit van de ondersteuning. Dit resulteert in een doorgaande zorglijn waarbij preventieve actie steeds onze voorkeur heeft.

Wat betekent dit concreet de komende jaren ?

- ❖ De kernen bieden de ideale schaal om maatwerk te leveren, aan te sluiten bij wat mensen wél kunnen, de eigen kracht en het sociaal netwerk te betrekken en naast individuele voorzieningen ook algemene voorzieningen te ontwikkelen. De meer specialistische voorzieningen organiseren we omwille van efficiency en effectiviteit op regionaal niveau.
- ❖ Lokaal regelen we:
 - de toegang: de toegang en toeleiding wordt dichtbij de inwoners georganiseerd en wordt ingebed in de lokale infrastructuur;
 - preventie en signalering: het preventieve aanbod is algemeen toegankelijk, laagdrempelig en de bereikbaarheid is dichtbij (voorzieningen zoveel mogelijk dicht bij huis). Denk hierbij aan een consultatiebureaubezoek en vroegsignalering binnen wijknetwerken en vindplaatsen;
 - algemeen toegankelijke voorzieningen, zoals gemeenschapshuizen en multifunctionele accommodaties, peuterspeelzalen, dagopvang voor ouderen, mantelzorgcafé e.d.;
 - maatwerkvoorzieningen: maatwerkvoorzieningen kunnen individueel en collectief verstrekt worden. Een gedeelte van deze collectieve voorzieningen worden lokaal georganiseerd wanneer er sprake is van niet-specialistische voorzieningen, zoals dagverzorging voor ouderen.
- ❖ Bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid vermijden we of nemen we zoveel mogelijk drempels die het participeren belemmeren weg zodat mensen met een beperking op een laagdrempelige manier kunnen participeren.
- ❖ Wij zetten in op een aantal (ver)nieuw(d)e mogelijkheden om mantelzorgers te ontlasten. De ervaringen en behoeften van mantelzorgers nemen we als vertrekpunt.
- ❖ Zolang mogelijk thuis wonen is de maatschappelijke trend. Hiervoor is niet alleen een goed en bereikbaar zorgaanbod nodig, maar ook passende woningen. Er ligt een stevige opgave voor verzorgd / geschikt wonen. Bij bestaande woningen is het aan de huiseigenaren zelf om hier voorzieningen voor te treffen. In geval van nieuwbouw stellen we vooraf eisen.
- ❖ De vergrijzing van de gemeente vraagt om constante verbetering en aanpassing van het zorgaanbod. Een goed zorgaanbod houdt in dat er een zorgcentrum, een dokter of wijkverpleging aanwezig is. Vooral in de kleinere dorpen met weinig tot geen (fysiek) zorgaanbod is maatwerk nodig. We stimuleren creatieve oplossingen en inzet van zorgpartners en inwoners.
- ❖ Wij staan open voor creatieve ideeën en functiecombinaties, vooral ook in leegstaande panden. Wellicht ontstaan er zo nieuwe combinaties van bijvoorbeeld zorg en wonen en van recreatie en zorg. Initiatieven die bijdragen aan versterking van het groene karakter van de gemeente kunnen rekenen op onze interesse en ondersteuning.

4

Overheidsparticipatie

Ambitie

In 2025 is de zorg voor de naaste woon- en leefomgeving in handen van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties

Wij nemen de kracht van de lokale gemeenschappen als uitgangspunt en zijn een overheid die de voorwaarden schept om initiatieven uit die gemeenschappen tot ontwikkeling te laten komen. We draaien de rollen verder om: niet de burger participeert in initiatieven vanuit de gemeente, maar de overheid participeert in initiatieven vanuit de samenleving. Wij voegen waarde toe – voor zover nodig – aan initiatieven die ten goede komen aan welzijn en welvaart van de inwoners van Rucphen, de regio West-Brabant, en onze bezoekers.

Onze uitdaging is om partijen bij elkaar te brengen, nieuwe verbindingen te zoeken, energie en creativiteit vanuit de gemeenschappen los te maken en de ruimte te geven. Niet denken en handelen vanuit onze eigen vertrouwde instrumenten, systemen en regels. Geen ontwikkelingen en initiatieven naar ons toetrekken alsof het vanzelfsprekend onze verantwoordelijkheid is. De gemeenschappen nemen zelf meer het initiatief en gezien onze beperktere financiële middelen kan het ook niet anders. Onze overtuiging is dat we met deze gezamenlijke en brede inzet uiteindelijk méér bereiken.

Onze inzet

Overheidsparticipatie houdt in dat overheid en maatschappelijke partners in belangrijke mate het initiatief (terug) geven aan gemeenschappen en kleinere sociale verbanden zoals verenigingen en gezinnen, en aan individuen om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de kwaliteit van hun eigen leven en leefomgeving. Burgers en maatschappelijke organisaties pakken zelf problemen op, nemen zelf initiatieven en maken zelf afspraken over uitdagingen die op hen afkomen.

Deze zelfsturing kan alleen worden gerealiseerd als wij vertrouwen hebben in de burgers en de maatschappelijke organisaties en als deze vertrouwen hebben in ons. Dat wil zeggen dat wij het vertrouwen geven aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties om zaken te regelen. Dat wil niet zeggen dat wij ons afzijdig houden, want als het om publieke zaken gaat, kunnen wij altijd door burgers en andere betrokkenen worden aangesproken. Het principe van de zelfsturende burger en de zelfsturende samenleving gaat goed samen met onze opdracht om de regie te voeren over maatschappelijke ontwikkelingen en integrale samenhang en kwaliteit te garanderen. Overheidsparticipatie vergt een fundamentele omslag in onze manier van besturen en werken.

Wat betekent dit concreet de komende jaren ?

- ❖ We bieden ruimte aan concrete acties, laten bewoners echt aan zet en bieden ruimte voor een nieuwe sociale infrastructuur. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van coöperaties, bij het invullen en beheren van de openbare ruimte en het in stand houden van voorzieningen. Wij zijn daarbij faciliterend, voorwaardenscheppend, meedenkend en ontvankelijk voor experimenten en pilots.
- ❖ We brengen onze dorpen met elkaar in gesprek, zodat zij zich beter en waar nodig anders kunnen organiseren. Er ontstaan nieuwe netwerken. Wij kunnen dit faciliteren, maar de dorpen zullen het zelf moeten overpakken. De dorpen kunnen ervaringen delen. We verkennen de mogelijkheden van dorpscoöperaties: verenigingen die werkzaamheden uitvoeren. Dat kunnen werkzaamheden zijn die nu bij ons of andere instanties liggen. Denk aan groenbeheer, wegbeheer, welzijn, cultuur, maar ook zorgtaken en zelfs woningbouw. De uitvoering gebeurt met een mix van vrijwilligers, bedrijven en ingehuurde professionals. Insteek is de vele initiatieven vanuit de dorpen te laten bloeien.
- ❖ Ruimte voor eigen initiatief betekent dat dorpen, gebieden en gemeenschappen zich ieder op een eigen wijze ontwikkelen. Dit kan tot gevolg hebben dat het ene dorp meer voor elkaar krijgt dan een ander dorp. Een bewuste keuze die past binnen de filosofie van overheidsparticipatie. Wel waken we voor basiskwaliteit op uiteenlopende terreinen en verzorgen we uit oogpunt van veiligheid en gezondheid zo nodig de vangnetfunctie.
- ❖ Intern werken we continu aan de ontwikkeling van onze eigen organisatie, waarin de eigen kracht en talenten van onze medewerkers ten volle worden benut. De ontwikkeling van overheidsparticipatie heeft verstrekkende gevolgen voor onze eigen organisatie en manier van werken, zowel bestuurlijk als ambtelijk. We werken aan verregaande deregulering, omkering van rollen, op de handen zitten, “beleidsnota’s op één A4” en werken in de samenleving. We zetten een eigen leertraject op om bewust om te gaan met onze nieuwe rollen.

5

Regionale samenwerking

Ambitie

In 2020 draagt regionale gemeentelijke samenwerking duurzaam bij aan onze uitvoeringskracht en het realiseren van onze ambities uit deze toekomstvisie

We hebben en sturen op voldoende bestuurskracht nu en in de toekomst. We streven naar optimale dienstverlening binnen de middelen die we daarvoor hebben, we werken efficiënt en effectief. We zijn voor burgers, bedrijven en instellingen herkenbaar en aanspreekbaar, we gaan uit van onze eigen kracht maar zijn en blijven realistisch over onze eigen mogelijkheden.

We zoeken bij de uitvoering van onze gemeentelijke taken naar logische en zoveel mogelijk congruente samenwerkingsverbanden. Bij samenwerking toetsen we steeds aan de 3 K's: Kwaliteit, Kosten en Kwetsbaarheid.

Onze inzet

Schakelkracht is de kracht om te kunnen schakelen tussen verschillende niveaus en met verschillende partners afhankelijk van de vraagstelling. Rucphen stelt zich op als zelfbewust partner die schakelt tussen verschillende schaalniveaus, partners en gemeentelijke rollen. Het samenspel met onze professionele partners uit bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties vormt de kern van onze dienstverlening. Anderzijds gaan we uit van verregaande samenwerking met buurgemeenten. Wij willen op twee domeinen – zorgzame gemeenschappen en vrijetijdseconomie – een belangrijke functie vervullen in regionaal verband. Onze inzet is dat de omgeving ons blijft zien als een professionele en betrouwbare partner, die toegevoegde waarde levert.

Voor onze toekomstige regionale samenwerking kiezen we voor vaste partners in D6 verband. De D6 bestaan uit de gemeenten Etten Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen en Zundert. Deze partners werken al samen bij de drie decentralisaties van het sociaal domein. Ook voor andere beleidsterreinen, en op het gebied van dienstverlening en bedrijfsvoering zien wij de D6 gemeenten als logische toekomstige partners.

Wat betekent dit concreet de komende jaren ?

- ❖ Gelet op onze ambitie is onze samenwerkingsstrategie gericht op samenwerking waarbij we, vanuit een realistisch beeld van onze eigen kracht en vooruitlopend op verdere concretisering van vorm en structuur van de samenwerking, gericht de beste passende rol aannemen
- ❖ Op het sociaal domein zijn we zodanig krachtig en goed georganiseerd dat we toegevoegde waarde leveren in de regionale samenwerking. Onze ervaring met de transitie laat zien dat we toegevoegde waarde kunnen leveren voor onze partners in de regio, op strategisch en operationeel niveau. Ook in de transformatie van het komende decennium willen we voorop blijven gaan in de regio.
- ❖ De decentralisaties in het ruimtelijke domein (woningwet, huisvestingswet, omgevingswet) pakken we op in regionaal verband en met behulp van onze sturingsfilosofie van zelfsturing voor onze vijf kernen. Plan- en projectontwikkeling, vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en planmatig onderhoud en beheer van de openbare ruimte organiseren we in toenemende mate regionaal of in de markt. Ons grondbeleid is faciliterend. Dagelijks beheer van de woon- en leefomgeving organiseren we dichtbij de burger.
- ❖ Economische ontwikkeling is op strategisch niveau belegd bij de Regio West-Brabant. De samenwerking is bedoeld voor strategische positionering, coördinatie, belangenbehartiging en lobby betreffende gezamenlijke strategische vraagstukken van de 19 gemeenten in de regio. Wij participeren in de gemeenschappelijke regeling. Onze partners uit het bedrijfsleven staan aan de lat wat betreft uitvoering. Voor ons speerpunt vrijetijdseconomie maken we een uitzondering: hierop organiseren we een stevige gemeentelijke rol en een prominente plek in de regionale samenwerking.
- ❖ In verband met de bestaande districtsindeling van de politie, zetten we op het beleidsveld veiligheid en handhaving in op samenwerking binnen de zeven Markiezaat gemeenten. Daarbij gaat het dan over de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht (basisteam Bergen op zoom) en de gemeenten Roosendaal, Halderberge, Moerdijk en Rucphen (basisteam Roosendaal).

De beweging die we de komende jaren qua schakelkracht maken is als volgt te verbeelden:

Thema	Schakelkracht			
	Zelfsturing	Lokaal	Regionaal gastheer	Regionaal afnemer
Aantrekkelijk wonen	X ←	●		→ X
Vrijetijdseconomie	X	X	X	
Economische ontwikkeling overig	X ←	●		→ X
Zelfredzame en zorgzame gemeenschappen	X	X	X	
Bedrijfsvoering		●		→ X

X gemeentelijke positie(s) op dit domein
 ontwikkeling vanaf situatie anno 2015

6

Van visie naar uitvoering

Deze toekomstvisie volgen we niet op met een reeks van geactualiseerde gemeentelijke beleidsnota's. Deze visie moet vooral zijn beslag krijgen in het dagelijks handelen van raads- en collegeleden en medewerkers van onze gemeente. Daarnaast kiezen we voor een aantal actieprogramma's.

Transformatie sociaal domein

Ontwikkeling van de zelfredzaamheid van onze gemeenschappen. We ontwikkelen nieuwe praktijken vanuit de filosofie en uitgangspunten zoals beschreven in onze Koepelnota Sociaal Domein. We maken onze actieve rol waar.

Vernieuwing ruimtelijk domein

De decentralisaties in het ruimtelijk domein (woningwet, huisvestingswet, omgevingswet) vragen om een passend antwoord. Dit vergt een rigoureuze andere manier van werken. Oude routines en plannen moeten worden aangepast om te kunnen voldoen aan de ambities van overheidsparticipatie in dit domein.

Regionale samenwerking

Waar het gaat om de door vele betrokkenen in het interactieve traject van deze toekomstvisie aangestipte noodzaak tot verandering, is een stevige samenwerking in D6 verband nog niet 1-2-3 gerealiseerd. Wij zullen een actieve inbreng leveren aan de verdere uitbouw van de samenwerking in D6 verband.

Binnentuin

De ambities voor de binnentuin hebben we vastgelegd in een Masterplan. Gezien de lange termijn trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en recreatie zijn er voldoende aanknopingspunten voor investeerders, ondernemers en verenigingen om de Binnentuin naar een hoger plan te tillen. Nu het economische tij keert gaan we met een groep vooraanstaande ondernemers de benodigde doorbraken realiseren.

De vraag bij bestuurskracht is in hoeverre een gemeente in staat is om haar verantwoordelijkheden te definiëren, in te schatten welke partners bij de diverse oplossingsrichtingen noodzakelijk zijn en met die partners ook tot een goede aanpak van de maatschappelijke opgaven te komen. Met deze visie zijn opgaven, verantwoordelijkheden en partners in beeld gebracht.